

SAYI : 2021/1931-S.21.3211

BAŞVURU NO : 2020/93071

KARAR TARİHİ : 02/02/2021

RET KARARI

BAŞVURAN :

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, kendisine uygulanan ders programı ile ilgili itirazları hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 10/08/2020

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 10.08.2020 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda [REDACTED]; Kurumumuza daha önce yapmış olduğu 2020/57255 numaralı başvurusuna ilişkin verilen 08.06.2020 tarihli Gönderme Kararına yönelik olarak yapılan işlemle ilgili tarafına herhangi bir bilgi verilmediğini ifade etmekte ve mağduriyetinin giderilmesi için dosyanın esastan incelenerek Çukurova Üniversite Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü 3. ve 4. yarıyıl derslerinin yeni ders müfredatından kabul edilmesini ve almış olduğu derslerin ders kodlarının yeni müfredata ders AKTS'lerine göre uyarlanmasını talep etmektedir.

2) Başvuranın Gönderme Kararı verilen 27.05.2020 tarihli başvurusunda ise; Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinden yatay geçişle kaydının yapıldığı Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümünün ders müfredatında ve AKTS'lerde yapılan değişiklik sonucunda, yeni müfredata tabi olması gerekirken eski müfredata göre işlem yapılması nedeniyle mezuniyeti için tamamlaması gereken ders ve AKTS'lerde eksikliklerin ortaya çıktığını, hem eski hem yeni müfredattan ders alması nedeniyle ortaya çıkan karışıklığın başvurularına rağmen düzeltilmediğini, üstelik mağduriyeti giderilmediği gibi AKTS düşürülmesi gibi yeni mağduriyetlere sebebiyet verildiğini ifade ettiği ve müfredat değişikliği nedeniyle 3. ve 4. yarıyıllarda ortaya çıkan mağduriyetinin giderilmesi için ders kayıtlarında ve alması gereken derslerde bütünüyle yeni müfredata göre işlem yapılmasını ve ayrıca AKTS'si düşürülen 2 dersinin eski haline getirilmesini talep ettiği görülmüştür.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

3) Kurumumuzun 27.08.2020 tarihli ve [REDACTED] **sayılı bilgi-belge talep yazısına istinaden Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın 29.09.2020 tarihli cevabi yazısında;**

3.1) Başvuranın, Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümüne 11.09.2018 tarihinde yatay geçiş ile kesin kayıt yaptırdığı ve Fen Edebiyat Fakültesinin 20.09.2018 tarihli ve [REDACTED] sayılı Yönetim Kurulu Kararınca 2. yarıyla intibak ettirildiği;

3.2) Başvuranın, sorun olan 3. yarıyıl derslerini 2018-2019 öğretim yılı güz yarıyılından itibaren almaya başladığı, Arkeoloji Bölümünün 2018-2019 öğretim yılı 3. yarıyıl eğitim programından sorumlu olduğundan 3. yarıyılıda eksik olan Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)'ni tamamlayabilmesi için, AR 219 Prehistorik Arkeolojide Kazı ve Araştırma Yöntemleri (Zorunlu) (3 AKTS) ve AR 241 Eski Anadolu Madenleri ve Madencilik (Zorunlu) (3 AKTS) derslerini ya da Bölüm Başkanlığının aynı AKTS'de belirleyeceği dersleri alması gerektiği;

3.3) Sonraki yıllardaki eğitim programlarında yapılacak AKTS değişikliklerinin ders kodları farklı olacağından önceki yıl öğrencilerini etkilemediği;

4) Konuyla ilgili ek sorularımıza cevaben gönderilen ve 20.01.2021 tarih ve [REDACTED] sayı ile kayıt altına alınan Arkeoloji Bölüm Başkanlığının e-postasında; konunun Bölüm Kurulunda görüşüldüğü;

4.1) Söz konusu müfredat değişikliğinin, eğitim ve öğretim kalitesini artırmak, arkeoloji biliminin gelişimini içinde yenilikleri takip edebilmek amacıyla Bölüm Kurulunun gerekli görmesi halinde derslerin adedi, kapsamı, içerikleri ve hangi sınıf öğrencilerine ve nasıl uygulanacağına Bölüm Kurulunun karar vermekte olduğu;

4.2) 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimine başlayan bir öğrencinin, 2018-2019 müfredatına bağlı olduğu, ancak başvuranın Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinden yatay geçişle bölüme gelmesinden dolayı gelmiş olduğu Üniversiteden almış olduğu derslerin AKTS'sine sayıldığı ve bu nedenle Çukurova Üniversitesine başladığı yıl olan 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında, AR 227 Seramik Değerlendirme ve Çizim Teknikleri, UTD 101 Türk Dili I, UIN 101 İngilizce I, UAI 101 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I, AR 133 Klasik Arkeolojiye Giriş I, AR 135 Önasya Mitolojisi, AR 137 Anadolu Kültür Tarihi I, AR 259 Seramik Sanatının Gelişimi I (ikinci sınıf dersi) adlı dersler olmak üzere 8 adet dersten muaf sayıldığı;

4.3) Başvuranın 2018-2019 müfredatına tabi olduğu, karar ve gerekçesinin de derslerin içeriklerinde yapılan düzenlemelere ihtiyaç duyulmasından kaynaklandığı;

4.4) Hiçbir öğrenci için herhangi bir mağduriyetin söz konusu olmadığı, her öğrencinin girişli olduğu yılın AKTS'sine tabi olduğu;

4.5) Her Eğitim-Öğretim yılının AKTS'sinin birbirine eşit olduğu, her öğrencinin her yarıyıl 30, her yıl 60, 8 yarıyılıda toplam 240 AKTS almak ve başarmak zorunda olduğu, bu nedenle herhangi bir eşitsizliğin söz konusu olmadığı, ders sayısının azaltılması veya çoğaltılması ile içeriklerinin düzenlenmesinin Bölüm Kurulunun inisiyatifinde olduğu;

4.6) Başvuran ile aynı durumda olan başka bir öğrenci bulunmadığı şeklinde karar alındığı;

5) Konuyla ilgili ek sorularımıza cevaben gönderilen ve 26.01.2021 tarih ve [REDACTED] sayı ile kayıt altına alınan Öğrenci İşleri Başkanlığının e-postasında;

5.1) Başvuranın, 2018-2019 lisansının 1. yarıyılı ve 3. yarıyıldaki lisans programından ders aldığı için o yılın müfredatından sorumlu olduğu;

5.2) Eğitim Öğretim programlarının, her yıl Mayıs ayında Bölüm Başkanlıklarınca belirlendiği, Fakülte Kurulunca kabul edildiği ve Senato'ca onaylandığı, bölümlerin eğitim programlarında güncelleme yapabildikleri, öğrencilerin alacakları dersleri, hangi yarıyıldan ilk kez ders alıyorsa (başvuranın 3.yarıyıl derslerini ilk kez 2018-2019 öğretim yılı güz yarıyılında aldığı) o öğretim programından sorumlu oldukları;

5.3) Başvuranın, 20.09.2018 tarihinde 1. yarıyılındaki fark derslerini almak koşulu ile Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji bölümünden 3. yarıyıla yatay geçişi uygun görüldüğünden 2018-2019 öğretim yılı 3. yarıyılı müfredatından sorumlu tutulduğu;

5.4) 2018-2019 öğretim yılı güz yarıyılında 3. yarıyıla ait tüm dersleri alamadığından programda bulunan eksik derslerini 2019-2020 öğretim yılı güz yarıyılında aldığı;

5.5) Öğrencilerin sorumlu olduğu derslerin sayıya göre değil, her yarıyıl için 30 Avrupa Kredi Transfer Sistemine (AKTS) göre belirlenmekte olduğu, bu nedenle öğrencinin herhangi bir mağduriyeti bulunmadığı ve eşitsizliğin de söz konusu olmadığı;

5.6) Benzer durumda öğrenci bulunmadığı;

6) Konuyla ilgili ek sorularımıza cevaben gönderilen ve 26.01.2021 tarih ve [REDACTED] sayılı ile kayıt altına alınan Arkeoloji Bölüm Başkanlığının e-postasında; konunun Bölüm Kurulunun 26.01.2021 tarihli ve 2 sayılı toplantısında görüşüldüğü ve tekraren 2018-2019 girişli başvuranın Çukurova Üniversitesine yatay geçişle gelmiş olduğu yıldaki dersleri takip etmesi gerektiği; AR 321 Orta Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi dersinin, hem içeriğinin hem de 3 AKTS değerinin farklı olması sebebiyle alması gerektiği dönemdeki derslerine eşdeğer sayılmadığı; Çukurova Üniversitesi Arkeoloji Bölümüne kayıt yaptıran her öğrencinin, girişli olduğu yılın AKTS'sine tabii olduğu, ancak başvuranın Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinden yatay geçişle gelmesinden dolayı, hem eski hem de yeni müfredata tabi olmak durumunda olduğu, öğrencinin yatay geçişle gelmiş olmasının her öğrenci gibi 30 AKTS alması gerçeğini değiştirmediği, başvuranın aynı dersi alan diğer öğrenciler 5 zorunlu 2 seçmeli ile toplam 7 ders alırken, kendisinin 11 ders hem yeni hem de eski müfredattan almak durumunda kalmasının tamamıyla Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinden yatay geçişle gelmesinden kaynaklandığı;

Hususlarının açıklandığı görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7) 18.10.1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”

8) 14.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”

9) 6.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun;

9.1) “Yükseköğretim Kurumlarının görevleri” başlıklı 12 nci maddesinin (a) bendinde; “Bu kanundaki amaç ve ana ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumlarının görevleri; a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,”

9.2) “Senato” başlıklı 14 üncü maddesinin (b) fıkrasının 2 nolu bendinde; “b. Görevleri: Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak, ... (4) Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak,”

9.3) “Fakülte Kurulu” başlıklı 17 nci maddesinin (b) fıkrasının 1 nolu bendinde; “b. Görevleri: Fakülte kurulu akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak,”

9.4) “Bölüm” başlıklı 21 inci maddesinde; “... Bölüm başkanı, bölümün her düzeyde eğitim - öğretim ve araştırmalarından ve bölüme ait her türlü faaliyetin düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.”

9.5) “Lisans düzeyinde öğretim” başlıklı 43 üncü maddesinin (a) fıkrasında; “a. Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim - öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir.”

9.6) “Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar” başlıklı 44'üncü maddesinin (a) ve (b) bentlerinde; “a. Yükseköğretim kurumlarının ... lisans ... düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; ... lisans, ... diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır. b. Yükseköğretim kurumlarında, ... her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracığı bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı ve bunların ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl yapılacağı; ... kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; ... diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; ... diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik,

uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile eğitim öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir.”

10) 18.02.1982 tarihli ve 17609 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği’nin;

10.1) “Üniversiteler” başlıklı 3 üncü maddesinde; “Üniversite; bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan ve fakülte, enstitü, yüksekokul, bölüm, anabilim dalı, anasanat dalı, bilim dalı, sanat dalı, araştırma ve uygulama merkezlerinden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.”

10.2) “Bölümler” başlıklı 13 üncü maddesinde; “Bölümler; fakülte ve yüksekokulların amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün oluşturan ve lisans düzeyini de içeren en az bir eğitim-öğretim, bilim ve sanat dallarında araştırma ve uygulama yapan birimlerdir.”

10.3) 15 inci maddesinde; “Bölüm kurulu, bölüm ile varsa bölüme bağlı anabilim veya anasanat dallarının eğitim-öğretim uygulama ve araştırma faaliyetlerinin programlarının, araç, gereç ve fiziksel imkânlarından en etkin biçimde yararlanmak için gerekli planların ve işbirliği esaslarının hazırlanması hususunda görüş bildirir. Bölüm kurulunun bu konularda hazırlayacağı öneriler, bölüm başkanının onayından sonra uygulanır.”

11) 24.04.2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin;

11.1) “Sonuçların ilanı ve intibak programı” başlıklı 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında; “(3) İlgili komisyonlar öğrencinin daha önceki dönemlerde aldığı dersler ile yatay geçiş yaptığı programın derslerini dikkate alarak, senatonun belirlediği esaslara göre öğrencinin hangi yarıyla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit eder, varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirler.”

12) 16.06.2013 tarihli ve 28679 Çukurova Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin;

12.1) “Eğitim-öğretim dönemleri ve programları” başlıklı 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında; “(4) Birim kurulları, bir sonraki yıla ait eğitim-öğretim programları ile akademik takvim önerilerini, her yıl en geç Mayıs ayı sonuna kadar, Senatonun onayına sunarlar. Senato tarafından karara bağlanan programlar ve akademik takvim her eğitim-öğretim yılının başlamasından en geç bir ay öncesinde internet sayfası üzerinden ilan edilir.”

12.2) “Ders muafiyeti” başlıklı 17 nci maddesinde; “(1) (Değişik:RG-18/6/2018-30452) Üniversite birimlerine kaydını yaptıran öğrencilerin muafiyet işlemleri Senato tarafından belirlenen ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır. Yatay geçişle gelen öğrencilerin önceki diploma programından aldığı ve başarılı olduğu derslerin intibakının yapılarak, bu derslere ilişkin daha önce alınan notlar transkripte işlenir. (2) (Değişik fıkra:RG-25/2/2016-29635) Öğrenci, ilgili yönetim kurulunca muaf tutulan dersler nedeniyle derse devam koşulunu yerine getirebileceği sürede bir üst yarıyıldan/yıldan en fazla muaf olduğu AKTS kredisi kadar ders alabilir. (3) İntibak ettirilen bir öğrenci, öncelikle intibak ettirildiği yarıyıldan önceki yarıyıllara ait olan muaf olamadığı dersleri almak zorundadır.”

12.3) “Ders alma” başlıklı 19 uncu maddesinin ilgili fıkralarında; “(Değişik:RG-23/6/2015-29395) Üniversiteye bağlı Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri ile Devlet Konservatuvarı dışındaki fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında ders geçme sistemi uygulanır ve tüm dersler yarıyıl esasına göre düzenlenir... Eğitim-öğretim ile ilgili esaslar Fakülte Kurulu ve Senato tarafından belirlenir. (2) (Değişik fıkra:RG-25/2/2016-29635) Ders geçme sistemi uygulanan bir programın birinci sınıfında öğrenime başlayan öğrenciler, ders kaydı yaptıkları yarıyıla ait tüm dersleri almakla yükümlüdürler. (3) (Değişik fıkra:RG-25/2/2016-29635) Öğrenciler, başarılı olamadıkları derslerle birlikte, alt yarıyıllardan alamadıkları tüm dersleri öncelikle almak koşuluyla buldukları yarıyıldan da ders alabilirler. Ders kaydında alınabilecek derslerin toplamı her yarıyıl için 40 AKTS kredisini geçemez.”

12.4) “Dersler ve ders kredileri” başlıklı 20 nci maddesinde; “(1) Birim kurulları, öğrencilere kültürel ve sosyal faaliyetler için yeterli zaman ayrılmak şartı ile programlarına seçmeli, zorunlu, ön koşullu ve ortak zorunlu dersler koyabilirler. Haftalık teorik derslere, uygulama ve stajlara ilişkin düzenlemeler yapabilirler. **(Değişik cümle:RG-25/2/2016-29635)** Bu şekilde programa alınan dersler ve yapılan düzenlemeler Senatonun onayına sunulur. (2) Dersler aşağıda belirtilmiştir: a) Zorunlu dersler; öğretim programlarında yer alan ve öğrencinin alması gereken derslerdir. Ayrıca birim kurullarının kararıyla öğrencilere, mezun olabilmeleri için zorunlu tez, bitirme ödevi veya mezuniyet çalışması yaptırılabilir. b) **(Değişik:RG-25/2/2016-29635)** Seçmeli dersler; öğrencinin kayıtlı olduğu birimden alınabileceği gibi, diğer birimlerden de alınabilir. Seçmeli derslerin okutulacağı yarıyıllar ile bu yarıyıllarda en az alınması gereken seçmeli derslerin AKTS kredisi, ilgili birim kurullarınca eğitim-öğretim programlarında belirtilir. Bir seçmeli dersin açılabilmesi için gerekli öğrenci sayısı, alan içi seçmeli dersler için beş, alan dışı seçmeli dersler için on öğrenciden az olmamak üzere birim kurulları tarafından belirlenir. **(Ek cümle:RG-28/6/2017-30108)** Eğitim tekniği, kullanılan malzeme ve enstrümanların birebir uygulamalı olduğu alan dışı seçmeli derslerin öğrenci sayısı alt limiti Rektörlükçe belirlenir... (3) **(Değişik cümle:RG-18/6/2018-30452)** Derslerin AKTS’ye karşılık gelen kredi değerleri öğrencilerin, çalışma yükleri hesaplanarak belirlenir. Bir eğitim öğretim yılında ön lisans ve lisans programları için ders ve uygulama kredileri toplamı her yarıyıl 30 AKTS olacak şekilde yıllık 60 AKTS kredisi olmak zorundadır. (4) Bir dersin haftalık ders saati ve AKTS kredisi bölüm/program kurulunun önerisi ile ilgili birimin akademik kurulu tarafından belirlenir ve Senato tarafından onaylanır.”

12.5) “Ders kaydı” başlıklı 21 inci maddesinde; “(1) (Değişik:RG-18/6/2018-30452) Öğrenciler, her eğitim-öğretim yarıyılıının başlangıcında akademik takvimde belirtilen süre içerisinde akademik danışmanının görüşünü de alarak ders kaydı yaptırırlar. (2) (Değişik:RG-18/6/2018-30452) Öğrenciler, alt yarıyıllardan alamadıkları dersler ile tekrarlamak zorunda oldukları dersler hariç kaydoldukları yarıyılın ilk haftasında, kaydoldukları en üst yarıyıla ait dersleri değiştirebilir veya bırakabilirler... (4) **(Ek:RG-18/6/2018-30452)** Zorunlu derslerin buldukları yarıyıllarda alınarak tamamlanması koşuluyla yıllık 60 AKTS ders alınması durumunda, bir yarıyıldan 30 AKTS ders alma koşulu aranmaz.”

12.6) “Akademik danışmanlık” başlıklı 23 üncü maddesinde; “(1) Öğrencilere, eğitim-öğretim konularında karşılaşılabilecek sorunların çözümünde yardımcı olmak üzere, ders yılı başlamadan önce, bölüm başkanlıklarının önerisi dikkate alınarak birim yönetim kurullarınca, ilgili bölümün öğretim üyeleri arasından; öğretim üyesi bulunmayan veya yeterli öğretim üyesi olmayan birimlerde diğer öğretim elemanları arasından akademik danışmanlar görevlendirilir. (2) Akademik danışmanların görevlerine ilişkin ilkeler Senato tarafından belirlenir.”

12.7) “Ders tekrarı” başlıklı 29 uncu maddesinde; “(1) Bir dersten FF, FG, UB veya NA alan öğrenciler, bu dersi, verildiği ilk yarıyılı/yılda almak zorundadırlar. Bu dersler seçmeli veya sonradan programdan çıkarılan dersler ise, öğrenciler, bunların yerine akademik danışmanın önerisi üzerine kayıtlı oldukları bölümce, uygun görülen bir başka ders alabilirler.”

13) Çukurova Üniversitesi Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Yatay Geçiş Esaslarına İlişkin Yönerge'nin

13.1) “Sonuçların İlanı ve İntibak Programı” başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; “İlgili komisyonlar öğrencinin daha önceki dönemlerde aldığı dersler ile yatay geçiş yaptığı programın derslerini dikkate alarak, 6. maddede belirtilen esaslara göre öğrencinin hangi yarıyla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit eder, varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirler.”

13.2) “Yükseköğretim Kurumlarından Üniversitemize Yatay Geçiş” başlıklı 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasında; “(6) (Değişik - Senato-27/05/2014-07/06) Yatay geçişle gelen öğrencilerin önceki diploma programından aldığı ve başarılı olduğu derslerin intibaklarının yapılarak, bu derslere ilişkin daha önce alınan notlar transkripte işlenir.”

14) Çukurova Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi'nin

14.1) “Muafiyet /İntibak Başvuru” başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) (a) (Senato 19.10.2016 tarih ve 13/2) Muafiyet talep edilecek tüm dersler için başvurular, öğrencinin üniversiteye kayıt yaptırdığı ilk yarıyılı/yılda, ders kayıtlarının başladığı tarihten itibaren 10 (on) işgünü içerisinde, ilgili birime yapılır. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez. (b) (Senato 19.10.2016 tarih ve 13/2) Genel Not Ortalamasıyla Yatay Geçiş başvurusu yapan öğrencilerin ayrıca ders muafiyet başvurusu yapmaları gerekmeksizin, muafiyet işlemleri ilgili komisyonca doğrudan yapılarak alt yıl/yarıyıllardan almaları zorunlu olan dersler raporlarında belirtilir. (2) İleriki yarıyıl/yıllarda sadece eğitim-öğretim programlarına sonradan konulacak derslere ilişkin muafiyet talepleri yapılabilir. Bunun dışında, muafiyet talebi ya da yapılmış olan intibak işlemlerinin iptaline veya değişikliğine yönelik istemde bulunulmaz.”

14.2) 9 uncu maddesinde; “İçerikleri üniversitelere göre değişmeyen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil dersleri bazı üniversitelerde kredisiz, bazılarında kredili olabildiğinden dersleri alıp başarı göstermiş öğrencilerin muafiyet işlemleri, kredi uyumuna bakılmaksızın yapılır ve AKTS kredisi verilir.

14.3) 10 uncu maddesinde; “Muafiyet taleplerinde; birden fazla dersin bir derse eşdeğer sayılması durumunda bu derslerin kredisine göre ağırlıklı not ortalaması alınarak intibak yapılır. Bir dersin içeriğinin, birden fazla derse eşdeğer sayılması durumunda, ilgili dersin başarı notu eşdeğer derslerin tamamı için geçerli sayılır.”

14.4) 11 inci maddesinde; “Muaf tutulan dersler için harfli not muafiyeti uygulanır ve derslerin başarı notları, Genel Not Ortalaması (GNO) hesabında değerlendirmeye alınır.”

14.5) “İntibak Yarıyıl/Yılıının Tespiti” başlıklı 13 üncü maddesinde; “(1) Muaf olunan derslerin AKTS Kredi toplamı, ders programında gösterilen her yarıyıl/yıl 30/60 AKTS esas alınarak bir üst yarıyılı/yıla intibak ettirilir. a) Muafiyet verilen her 30 AKTS için öğrencinin yarıyılı bir artırılır. Toplam AKTS'den 30 veya 60'ın katları çıkarıldıktan sonra kalan AKTS kredisi 15'e eşit veya büyük ise öğrencinin yarıyılı 1 (bir) artırılır. b) Muafiyet verilen derslerin

AKTS kredi toplamı 30'dan küçük ise, AKTS kredisinin 15'e eşit veya büyük olması durumunda öğrencinin yarıyılı 1 (bir) artırılır. Bu süre azami süreden düşürülür ve öğrencinin programın kalan derslerini kalan zaman içerisinde tamamlaması gerekir.”

14.6) 14 üncü maddesinde; “(Senato 19.10.2016 tarih ve 13/2) Kurumlar arası GNO ile yatay geçiş için başvuran öğrencilerin intibakları, alt yarıyıl/yıllardan almamış oldukları ve/veya muaf sayılmayacakları derslerin alınması koşuluyla, yatay geçiş başvurusu yaptıkları sınıfın ilgili yarıyılına/yılına yapılır.”

14.7) 19 uncu maddesinde; “Öğrenciler öncelikle alt yıl/yarıyıllardan muaf olmadıkları ya da daha önce almadıkları dersleri alırlar.”

14.8) 20 nci maddesinde; “(Senato 19.10.2016 tarih ve 13/2) Öğrencinin intibakına ilişkin Birim Yönetim Kurul kararının ilan edilmesinin ardından, en geç 5 iş günü içerisinde danışmanın görüşü alınarak bir üst yarıyıl/yıldan alınmak istenen dersler için bölüm başkanlığına başvurulur.”

Şeklinde düzenlemeler olduğu görülmüştür.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

15) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; ilgili idare tarafından başvurana yönelik uygulanan idari işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edildiğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

16) Kurumumuza yapılan başvuruda; Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinden Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümüne yatay geçişle kaydını yaptıran başvuranın, ders müfredatında ve AKTS'lerde yapılan değişiklik sonucunda yeni müfredata tabi olması gerektiği iddiasıyla müfredat değişikliği nedeniyle 3. ve 4. yarıyıllarda ortaya çıkan mağduriyetinin giderilmesi için bütünüyle yeni müfredata göre işlem yapılmasını ve ayrıca AKTS'si düşürülen 2 dersinin eski haline getirilmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

17) Kurumumuzca yapılan incelemede;

17.1) Başvuranın, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinden Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümüne yatay geçişle kaydını yaptırdığı ve 20.09.2018 tarihli ve [REDACTED] sayılı YKK kararı ile 37 AKTS'lik dersten muaf sayılmasının uygun olduğuna ve 1. sınıfın 2. yarıyılına intibakının yapılmasına karar verildiği ve buna göre I., II. ve III. yarıyıllarda yer alan bazı derslerden muaf sayıldığı;

17.2) Başvuranın 2018-2019 yılı müfredatından sorumlu tutulduğu, bununla birlikte 2019-2020 yılı müfredatında değişikliğe gidildiği, bazı derslerin kod ve AKTS'lerinin değiştirildiği, daha çok da arttırıldığı;

17.3) Başvurana, 3. yarıyıldan AR 219 Prehistorik Arkeolojide Kazı ve Araştırma Yöntemleri I ve AR 241 Eski Anadolu Madenleri ve Madencilik I derslerinin ve 4. yarıyıldan ise AR 240 Prehistorik Arkeolojide Kazı ve Araştırma Yöntemleri II ve AR 246 Eski Anadolu Madenleri ve Madencilik 2 derslerinin eksik olduğundan alması gerektiğinin bildirildiği; başvuranın iddiasına göre 1. sınıf 2. yarıyılında (2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında) yeni müfredat gereği AR 138 Anadolu Madencilik dersi o yıl yeni başlayan öğrencilerle birlikte aldığı ve bu dersin AR 241 ve AR 246 derslerinin tek döneme düşürülmüş hali olduğu, bu çerçevede AR 241 ve AR 246 derslerini almaması gerektiği; yapılan incelemede, 2018-2019 ders müfredatına bakıldığında AR 138 dersinin 2. yarıyıl zorunlu dersi olduğu ve bununla birlikte AR 241 dersinin 3. yarıyıl ve AR 246 dersinin de 4. yarıyıl zorunlu dersi olduğu; 2019-2020 ders müfredatına göre ise AR 138 dersinin 2. yarıyıl zorunlu dersi olmakla birlikte AR 241 ve AR 246 derslerinin sırasıyla 3. ve 4. yarıyıl seçmeli dersler olarak belirlendiği;

17.4) Başvuranın diğer bir iddiasının AR 219 ve AR 240 Prehistorik Arkeolojide Kazı ve Araştırma Yöntemleri I ve II derslerinin pasif olduğu, yeni müfredat gereği sistemde olmadığı, bu durumu ilettiğinde çözüm bulunmadığı; yapılan incelemede 2018-2019 ders müfredatına bakıldığında AR 219 dersinin 3. yarıyıl ve AR 240 dersinin 4. yarıyıl zorunlu dersleri olduğu; 2019-2020 ders müfredatına göre ise bu derslerin seçmeli dersler listesinde yer aldığı;

17.5) Başvuranın ayrıca 14.02.2020 tarihinde AKTS açığını kapatmak için AR 254 Orta Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi dersi yerine AR 210 Sümer Akad Arkeolojisi ve Tasvir Sanatı dersinin sayılması için verdiği dilekçe üzerine mağduriyetinin giderilmediği gibi haksız bir şekilde 2 dersinin AKTS'sinin düşürüldüğü iddiasında olduğu ve başvuranın 14.02.2020 tarihli dilekçesinde; AR 254 Orta Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi dersini üstten 2019-2020 güz yarıyılında AR 321 koduyla (3 AKTS) olarak aldığını, yeni ders müfredatında AR 254 Orta Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi dersinin bahar yarıyılında görüldüğünden bu dersi almadığını, 5 AKTS'lik açık oluştuğunu, fazladan AR 258 Neolitik Kalkolitik Çağda Anadolu 2 dersine rağmen açığın kapanmadığını, bu nedenle eski müfredattan aldığı AR 210 Sümer Akad Arkeolojisi ve Tasvir Sanatı 2 dersinin zorunlu AR 254 dersinin yerine sayılmasını; ayrıca alıp başarılı olduğu derslerden AR 209 Sümer Akad Arkeolojisi ve Tasvir Sanatı dersinin AR 247 Sümer Akad Arkeolojisi dersi ile, AR 223 Antik Çağ Heykeltiricilik Sanatı dersinin AR 251 Antik Çağ Heykel Sanatı 1 dersi ile, AR 227 Seramik Değerlendirme ve Çizim Teknikleri dersinin AR 257 Seramik Çizim Teknikleri dersi ile, AR 202 Seramik Sanatının Gelişimi 2 dersinin AR 262 Seramik Sanatının Gelişimi 2 dersi ile değiştirilmesini talep ettiği; yapılan incelemede, başvuranın bu dilekçesinin Fakülte Yönetim Kurulunun 26.02.2020 tarihli ve 08 sayılı toplantısında Bölüm Başkanlığının 26.02.2020 tarihli ve 32642 sayılı yazısı da dikkate alınarak görüşüldüğü ve başvuranın daha önce alıp başardığı ve eşdeğer derslerinin Bölüm Kurulu tarafından belirtilen derslerin başarı notuyla birlikte yerine sayılmasının ve öğrencinin mağdur olmaması için gerekli düzeltmeleri yapabilmemesi için ders kaydının açılmasının uygun olduğuna karar verildiği; bu karar göre başvuranın aldığı AR 249 Hititçe Çeşitli Metinler I dersinin AR 221 Hititçe Çeşitli Metinler I eşdeğer dersi olarak ve yine başvuranın aldığı AR 245 Erken Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi I dersinin de AR 205 Eski Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi I eşdeğer dersi olarak sayılmasının kabul edildiği; başvuranın AR 249 dersini yeni müfredata göre aldığı ve bu şekilde dersin AKTS'sinin 5 olduğu, söz konusu YKK sonrasında AR 221 olarak sayıldığında AKTS'sinin 3'e düşürüldüğü, yine AR 245 dersini aldığında AKTS'si 5 olan dersin YKK sonrasında AR 205 olarak sayılması ile AKTS'sinin 3'e düşürüldüğü, diğer bir ifadeyle başvuranın yeni müfredata göre aldığı derslerin YKK ile eksi müfredata göre işlendiği;

17.6) Başvuranın dilekçeleri üzerine Bölüm Kurulunun 17.03.2020 tarihli ve 12 sayılı toplantısında, başvuranın 2018-2019 eğitim-öğretim yılında kaydının yapılmış olmasından dolayı 2018-2019 AKTS programına göre işlem yapılmasına karar verildiği ve bunun başvurana da bildirildiği;

17.7) Başvuranın konuyu 23.03.2020 tarihli dilekçesi ile Rektörlük Öğrenci İşlerine taşıdığı ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 15.04.2020 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazıda; 2018-2019 öğretim yılı güz yarısında ilk kez 1. sınıf ve 2. sınıf dersleri almaya başladığından dolayı o yılın Arkeoloji lisans programında bulunan dersleri Çukurova Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğininin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükümden dolayı 1. ve 2. Sınıfı ilk defa 2018-2019 lisans programından aldığından dolayı o yılın lisans programından sorumlu olduğu şeklinde cevap verildiği;

17.8) Başvuranın 27.03.2020 tarihli dilekçesi ile Rektörlük Öğrenci İşleri ile yaptığı şifahi görüşmeler neticesinde 3. ve 4. Yarıyılıda 2019-2020 lisans programına (yeni müfredata) göre düzenleme yapılması gerektiği bildirildiğinden bu şekilde intibakının düzenlenmesini talep ettiği, buna cevaben Fakültenin 01.04.2020 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazı ekinde yer alan Bölüm Başkanlığının yazısında, başvuranın 2018-2019 eğitim-öğretim yılında kaydının yapılmış olmasından dolayı başvurana 2018-2019 AKTS programına göre işlem yapılmasının uygun görüldüğü;

17.9) Başvuranın 27.05.2020 tarihinde, müfredat değişikliği nedeniyle 3. ve 4. yarıyılarda ortaya çıkan mağduriyetimin giderilmesi, ders kayıtlarında ve alması gereken derslerde bütünüyle yeni müfredata göre işlem yapılması ve 2 dersinin düşürülen AKTS'sinin yükseltilecek eski haline getirilmesi talebiyle Kurumumuza başvurduğu, Kurumumuzun 08.06.2020 tarihli kararıyla konunun Üniversite Yönetim Kurulunca incelenerek kesin karara bağlanması gerektiği değerlendirildiğinden Üniversiteye gönderildiği; Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 20.07.2020 tarihli yazısında, başvuranın Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümüne 11.09.2018 tarihinde yatay geçiş ile kesin kayıt yaptırdığı, Fen Edebiyat Fakültesinin 20.09.2018 tarihli ve 35/02-07 sayılı Yönetim Kurulu Kararınca 2. yarıyla intibak ettirildiği, başvuranın 3. ve 4. yarıyıldaki dersleri ilk defa 2018-2019 öğretim yılında almaya başladığından Arkeoloji Bölümünün 2018-2019 öğretim yılı 3. ve 4. yarıyıl lisans programından sorumlu olduğu şeklinde cevap verildiği;

17.10) Başvuranın yeniden 10.08.2020 tarihinde Kurumumuza başvurarak konunun esastan incelenmesini talep ettiği;

Tespit edilmiştir.

18) Konuyla ilgili yukarıda da yer verilen mevzuata bakıldığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanuna göre bilimsel özerkliğe sahip, yüksek düzeyde eğitim-öğretim yapan ve fakülte, enstitü, yüksekokul, bölüm, anabilim dalı, anasanat dalı, bilim dalı, sanat dalı, araştırma ve uygulama merkezlerinden oluşan bir yükseköğretim kurumu olan üniversitelerde, eğitim - öğretim ve verilen diplomalarla ilgili esasların her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtileceği; ders kredilerinin, yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirleneceği, yine her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları, diğer yurt içi yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması ve diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik öğretim özellikleri ile eğitim

öğretimin devamına ilişkin diğer hususların, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirleneceği; **Çukurova Üniversitesi Senatosu tarafından çıkarılan Çukurova Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre**; birim kurullarının, öğrencilere kültürel ve sosyal faaliyetler için yeterli zaman ayrılmak şartı ile programlarına seçmeli, zorunlu, ön koşullu ve ortak zorunlu dersler koyabilecekleri, haftalık teorik derslere, uygulama ve stajlara ilişkin düzenlemeler yapabilecekleri ve bu şekilde programa alınan dersler ve yapılan düzenlemelerin Senatonun onayına sunulacağı; ayrıca bir dersin haftalık ders saati ve AKTS kredisinin bölüm/program kurulunun önerisi ile ilgili birimin akademik kurulu tarafından belirleneceği ve Senato tarafından onaylanacağı; birim kurullarının, bir sonraki yıla ait eğitim-öğretim programlarını, her yılın en geç Mayıs ayı sonuna kadar, Senatonun onayına sunacakları, ders geçme sistemi uygulanan bir programın birinci sınıfında öğrenime başlayan öğrencilerin, ders kaydı yaptıkları yarıyıla ait tüm dersleri almakla yükümlü oldukları, zorunlu derslerin buldukları yarıyıldarda alınarak tamamlanması koşuluyla yıllık 60 AKTS ders alınması durumunda, bir yarıyıldada 30 AKTS ders alma koşulu aranmayacağı; **Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre** yatay geçiş yapılması halinde ilgili komisyonların öğrencinin daha önceki dönemlerde aldığı dersler ile yatay geçiş yaptığı programın derslerini dikkate alarak, senatonun belirlediği esaslara göre öğrencinin hangi yarıyıla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit edeceği ve varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirleyeceği; **Çukurova Üniversitesi Yönetmeliğine göre** yatay geçişle gelen öğrencilerin önceki diploma programından aldığı ve başarılı olduğu derslerin intibakının yapılarak, bu derslere ilişkin daha önce alınan notların transkripte işleneceği, öğrencinin, ilgili yönetim kurulunca muaf tutulan dersler nedeniyle derse devam koşulunu yerine getirebileceği sürede bir üst yarıyıldan/yıldan en fazla muaf olduğu AKTS kredisi kadar ders alabileceği ve intibak ettirilen bir öğrencinin öncelikle intibak ettirildiği yarıyıldan önceki yarıyıldara ait olan muaf olamadığı dersleri almak zorunda olduğu; **Çukurova Üniversitesi Yatay Geçiş Esaslarına İlişkin Yönergesine göre** de ilgili komisyonların öğrencinin daha önceki dönemlerde aldığı dersler ile yatay geçiş yaptığı programın derslerini dikkate alarak öğrencinin hangi yarıyıla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit edeceği ve varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirleyeceği; **Çukurova Üniversitesi Muafiyet ve İntibak Yönergesine göre** ise muaf olunan derslerin AKTS Kredi toplamı, ders programında gösterilen her yarıyıl/yıl 30/60 AKTS esas alınarak bir üst yarıyıla/yıla intibak ettirileceği, muafiyet verilen her 30 AKTS için öğrencinin yarıyılının bir artırılacağı, toplam AKTS'den 30 veya 60'ın katları çıkarıldıktan sonra kalan AKTS kredisi 15'e eşit veya büyük ise öğrencinin yarıyılının bir artırılacağı ve bu sürenin azami süreden düşürüleceği ve öğrencinin programın kalan derslerini kalan zaman içerisinde tamamlaması gerektiği, öğrencilerin öncelikle alt yıl/yarıyıllardan muaf olamadıkları ya da daha önce almadıkları dersleri almaları gerektiği hususlarının düzenlendiği görülmüştür.

19) Kurumumuz tarafından yapılan değerlendirmede;

19.1) Başvuruya konu uyuşmazlığın, yukarıda yer verildiği üzere bazı derslerin saydırılması, AKTS'lerinin değiştirilmesi gibi çeşitli detayları olduğu görülse de genel itibariyle ve temelinde başvuranın 2018-2019 ders programından sorumlu tutulmasına itirazı ve yeni ders programından sorumlu tutulması talebinde düğümlendiği anlaşılmıştır.

19.2) Başvuranın söz konusu talebine karşılık, üniversitenin ilgili birimlerinin, hem Fakülte Dekanlığının, hem Bölüm Başkanlığının, hem de Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının, başvuranın üniversitelerinde 2018-2019 yılında ders almaya başladığından 2018-2019 yılı ders programından sorumlu olduğunda ısrar ettikleri görülmüştür.

19.3) Başvuranın söz konusu talebini, yeni ders programında ders sayılarının düşürüldüğü ve bazı derslerin AKTS değerlerinin artırıldığından yola çıkarak bir yarıyılı daha yüksek AKTS'li daha az ders olarak daha avantajlı durumda olacağı değerlendirmesine dayandırdığı anlaşılmış olup bir öğrenci olarak başvuranın bu değerlendirmesinin makul olduğu değerlendirilmiştir. Kurumumuz tarafından yapılan incelemede, Arkeoloji Bölümünün 2018-2019, 2019-2020 ve 2020-2021 yılı ders programları karşılaştırmalı olarak incelendiğinde, öncelikle 2018-2019 yılı ders programının 3. ve 4. yarıyıllarındaki zorunlu derslerin 2019-2020 yılı ders programında sayılarının azaltıldığı ve AKTS kredilerinin artırıldığı, diğer yarıyılarda büyük değişiklikler yapılmadığı, ancak diğer yarıyıllardaki (5 ve takip eden yarıyıllardaki) değişikliklerin de yoğun olarak 2020-2021 yılı ders programında yapıldığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, her ne kadar başvuranın değerlendirmesi ve talebi makul karşılansa da bu talebin yerine getirilmesinin kolay olmayacağı ve akademik anlamda da tutarsızlıkların oluşabileceği, mevcut halde ise 2018-2019 yılı ders programının açık ve net olarak belirli olması karşısında başvuranın yarıyıl planlamalarını daha rahat yapabileceği ve başvuranın diğer programlarla kıyas yapmaktan ziyade sorumlu olduğu 2018-2019 yılı ders programına odaklanması gerektiği, ayrıca başvuranın yatay geçişi sonrasındaki intibakının da 2018-2019 programına göre yapıldığı, yani muaf olduğu dersler ile alması gereken derslerin bu programa göre belirlendiği ve başvuranın bu konuda bilgilendirildiği, diğer yandan sonradan başvurunu mağdur edecek ek koşullar getirilmediği, sadece önceden belirli olan bu ders programının başvuran tarafından takip edilmesi gerektiğinin ısrarla vurgulandığı, başvuranın Çukurova Üniversitesine başladığı 2018-2019 yılındaki mevcut ders programının şimdi ısrarla kendisinin sorumlu tutulduğu programdan başka bir program olmadığı, diğer programların da o yıllarda programa başlayan öğrencilere uygulanmakta olduğu, bu çerçevede üniversitenin de ifade ettiği üzere eşitliğe aykırı bir durum olmadığı, diğer yandan her bir programın kendi içinde bir bütünlüğü olduğunun da göz ardı edilmemesi gerektiği değerlendirilmiştir.

19.4) Üniversitenin söz konusu müfredat/ders programı değişikliğini, eğitim ve öğretim kalitesini artırmak, arkeoloji biliminin gelişimi içinde yenilikleri takip edebilmek amacıyla yapıldığını ifade ettiği görülmüş olup zamanla ortaya çıkan akademik, bilimsel ihtiyaçları karşılayacak değişikliklerin yapılması olağandışı olmamakla birlikte burada önemli olanın değişikliklerin kimlere, nasıl ve ne zaman uygulanacağı olduğu, hukuk kurallarındaki değişikliklerin geleceğe dönük uygulanmasının da temel bir ilke olarak karşımıza çıktığı, ancak değişiklik yapılan tarihten önce gerçekleşmiş ve tamamlanmış işlemlere yeni kuralın uygulanmasının da hukuk güvenliğini zedeleyeceği bilinmektedir. Bu çerçevede, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 23.10.2008 tarihli ve [REDACTED] ve K.[REDACTED] sayılı kararında, eğitim ve öğretimin kalitesini artırmak amacıyla yönetmelikte yapılan değişikliklere davacıların devam eden öğrencilik statüleri nedeniyle tabi olacağı ve kazanılmış haktan söz edilemeyeceği, ancak düzenleyici işlemlerin kişilere uygulanması suretiyle bireyselleşmesi halinde kazanılmış hak yaratacaklarına karar verildiği görülmüştür.

19.5) Değişikliklerin kimlere, nasıl ve ne zaman uygulanacağı hususunda başvuran açısından üniversitenin ısrarla 2018-2019 ders programının uygulanması gerektiğini vurguladığı ve başvuranın yatay geçiş sonrasındaki ders muafiyet ve intibak işlemlerinin de bu çerçevede

yapıldığı görülse de başvuranın derslerini almaya başladıktan sonra bazı derslerin yeni ders programına göre verildiği, mesela Seramik Sanatının Gelişimi 1, Erken Tunç Çağında Anadolu Arkeolojisi I ve Hititçe Çeşitli Metinler 1 derslerinin yeni ders programında (2019-2020 yılı ders programında) yer aldığı sırasıyla AR 259, AR 245 ve AR 249 kodlarıyla ve yeni AKTS'leri ile aldığı, sonrasında başvuranın dilekçeleri üzerine eski programa tabi olması gerektiği değerlendirilmesiyle eski programdaki kodlarıyla ve eski AKTS'leriyle transkriptine işlendiği ve böylelikle 3.23 olan not ortalamasının da 3.21'e düştüğü, ancak başvuranın dilekçeleri üzerine Bölüm Kurulunun yeni ders programının değil de eski ders programının başvurana uygulanacağına dair karar aldığı, her ne kadar bu durumda başvuranın yatay geçiş ile gelen, alttan ve üstten ders almak durumunda olan "düzensiz" bir öğrenci olduğunun da etkisi olduğu anlaşılrsa da yapılacak değişikliklerle birlikte bu değişikliklerin kimlere, ne zaman ve nasıl uygulanacağına dair kararların hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri çerçevesinde en başında alınarak duyurulması gerektiği değerlendirilmiştir.

19.6) Bütün bu değerlendirmelerle birlikte en önemli husus olarak bilimsel özerkliğin dikkate alınması gerektiği, birim kurullarına Senatonun onayına sunulmak koşuluyla, kendi programları ile ilgili düzenleme yapma, derslerin haftalık ders saati ve AKTS kredisini belirleme konularında takdir yetkisi verildiği, bu takdirle birlikte başvuruya konu eski ders programının başvurana uygulanması kararının akademik bir karar olduğu ve bunun da akademik özerklik çerçevesinde ele alınması gerektiği değerlendirilmiştir. Akademik özerkliğe yakından bakılacak olursa Yükseköğretim Kurumlarının Özerkliği ve Akademik Özgürlük Üzerine Lima Bildirgesindeki "Yükseköğretim kurumlarının iç işleyişlerine, mali işlerine ve yönetimlerine ilişkin kararlar almada ve eğitim, araştırma, dışa yönelik çalışmalar ve diğer ilgili faaliyetlerde kendi politikalarını oluşturmada devlet ve toplumun diğer güçleri karşısındaki bağımsızlıkları" şeklindeki tanımından (<https://www.wusgermany.de/sites/wusgermany.de/files/userfiles/WUS-Internationales/wus-lima-englisch.pdf>) hareketle bilimsel alanda ilgili kurulların kararının, takdirinin kabul edilmesi gerektiği, başvuruya konu kararların da bilimsel ve objektif olmadığı söylenemeyeceği değerlendirilmiştir.

20) Başvuranın iddiaları, idarenin açıklamaları, ilgili mevzuat ve emsal kararlar çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde; kural olarak öğrencilik statüsü devam ettiği sürece öğrencilerin yapılan mevzuat değişikliklerine uymaları gerektiği, kazanılmış haktan söz edilemeyeceği kabul edilmekle birlikte uyuşmazlık konusunun ders programı değişikliğine ilişkin olduğu, bunun idari bir düzenleme değişikliğinden ziyade akademik, bilimsel temelli bir değişiklik olduğu, bu çerçevede başta Bölüm Kurulu olmak üzere idarenin tüm ilgili birimlerinin başvuranın üniversitelerine başladığı tarihte mevcut olan 2018-2019 yılı ders programını takip etmesi gerektiğini bildirdiği, her ne kadar değişen yeni ders programlarında bazı derslerin AKTS'lerinin arttırıldığı, ders sayılarının da azaltıldığı görülse de bu değişikliklerin başvurana uygulanması halinde ise en başından yeni müfredatı takip etmediği için başvuranın bazı derslerden eksik kalabileceği, her bir programın kendi bütünlüğü içinde anlam ifade ettiği, bu noktadan hareketle de eşitliğe aykırılık da olmadığı, en nihayetinde ise bilimsel özerklik çerçevesinde üniversitenin bu ısrarlı tutumunun kabul edilebilir olduğu değerlendirilmiş ve başvurana yönelik idarenin işlemlerinde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

21) İyi yönetim ilkelerine 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde;

21.1) Başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin, Üniversite tarafından süresinde Kurumumuza gönderildiği, ancak istenilen bazı belgelerin gönderiminden ziyade sadece açıklamalarla yetinildiği, ilave taleplerimizde de bu eksikliklerin giderilmediği, “kararların gerekçeli olması” ve “hesap verilebilirlik” ilkelerine uyulmadığı;

21.2) Daha önemlisi ise başvuran açısından; Üniversite tarafından başvurana verilen cevaplarda “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uyulmadığı; diğer yandan ders programı değişikliği ile birlikte bu değişikliğin kimlere, ne zaman ve nasıl uygulanacağına dair kararların en başta alınmadığı, başvurana yeni ders programından bazı dersler verildiği, sonrasında eski ders programına tabi olması gerektiği kararı ile bu derslerin eski programa göre transkripte işlendiği, bu tutarsızlıkların başvuranda haksızlığa uğradığı kanısına sebep olduğu anlaşılmış olup bu çerçevede “hukuki belirlilik” ve “öngörülebilirlik” ilkelerine uyulmadığı;

Tespit edilmiş olup idarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

22) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre, kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Adana İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun REDDİNE,

**Kararın başvuran ile ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi’nce karar verildi.**

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi